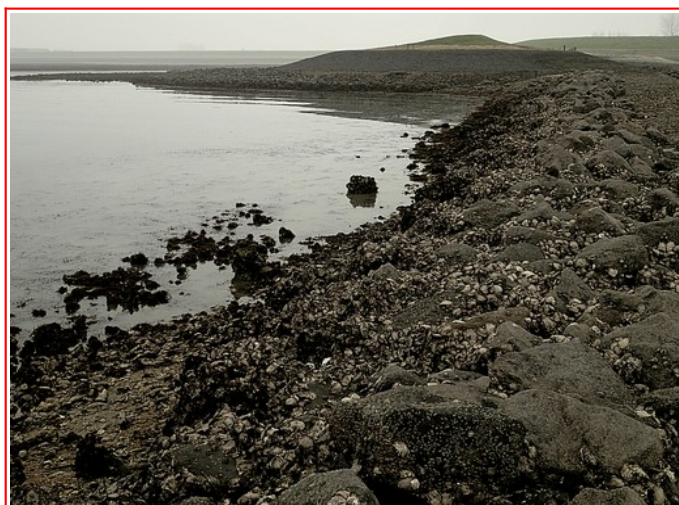

Het was op woensdag 30 november Laag Water om 14:21 uur.

De excursie duurde van 13:30 uur tot 15:30 uur.

Het was mistig weer bij 8°C, geen zuchtje wind!

Tekst en fotos: DirkJan Dekker

De mist in combinatie met windstilte en een stenig landschap doet onnederlands aan.

De Oostnol heeft geen kustverdedigingsfunctie meer, de oude bedijking is niet aangepast. Van boven naar beneden zie je:

- Een aarden grasdijk, met aparte planten (o.a. Engels gras),
- Een laag Vilvoordse steen (zandsteen met wat kalk of uitgeloogd),
- Een rij perkoenpaaltjes en grote rechthoekige roodgebakken stenen. De koppen van de paaltjes zijn vaak bedekt met korstmossen (het gele Groot dooiermos en het grijze Verborgene schotelkorst),
- Een dijk bestaande uit met asfalt vastgelegde Vilvoordse steen,
- Een laag grote brokken basaltstenen, liggend op het zand.

De tweede helft van de Oostnol lijkt later aangelegd, je ziet hier de overgang van Vilvoordse steen naar basalt

Er staan meerdere planten Engels gras, een exemplaar had nog één bloem.

De kop van een perkoenpaaltje.
Het gele Groot dooiermos is zout- en stikstof-tolerant (sproei van zeewater). Komt ook veel voor in de omgeving van intensieve veehouderijen (ammoniak).
Het grijze Verborgene schotelkorst is wijdverspreid op basische steen en in een stikstofrijke omgeving.

We hebben voornamelijk in het ondiepe water gekeken wat er zoal op de bodem te zien en te vinden was.

Er werden stenen gekeerd, een linke bezigheid. De stenen waren bedekt met oesters, en die waren bijzonder scherp. Wat wieren plukken op een steen leverde direct een snee op in mijn duim. Uiteindelijk had ik drie sneeën in één hand, een rode hand.

Op de zandige bodem vonden we bruine plekken met belletjes. Er werd gedacht aan kiezelwieren, wegens die belletjes.

Kiezelwieren zijn heel klein, die zie je pas onder een microscoop. Ik heb dus wat zand onder de belletjes verzameld. Wat bleek thuis? Geen kiezelwier te vinden, alleen fijne zandkorreltjes en wat organische aardekleurige brokjes. Wat betekenen die belletjes?

Bij het stenen keren kwamen we veel zeeëgels tegen.

Een zeeëgel op een grote oester

Detail

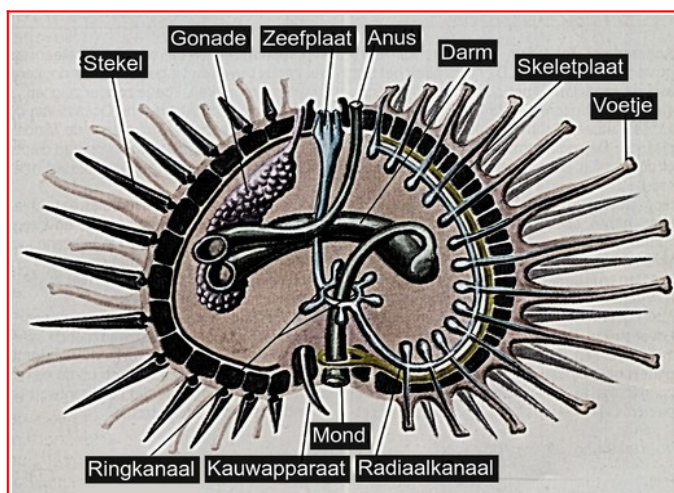

Onderzijde van de zeeëgel met mond

Detail van de mond: het kauwapparaat met vijf beetlactige tanden, ook wel genoemd Lantaarn van Aristoteles

Hoe ziet een zeeëgel er van binnen uit?

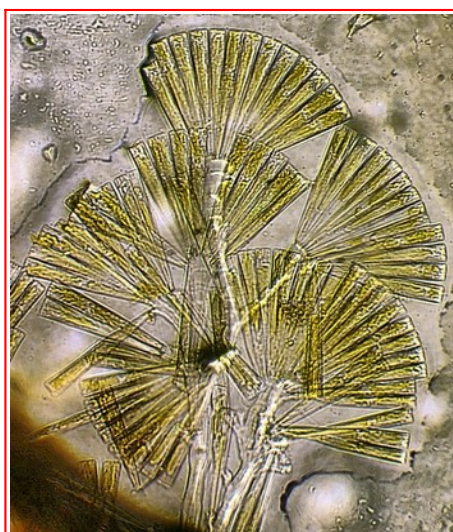

Wat vonden we verder?

Heel veel Vlak geleiwier, lers mos, Rood hoorntjeswier, Japans bessengewier, Zeesla, Donker buiswier, Donker knoopwier, Slijmerige drakentong, Gaffelwier en Veelvertakt pluimwier.

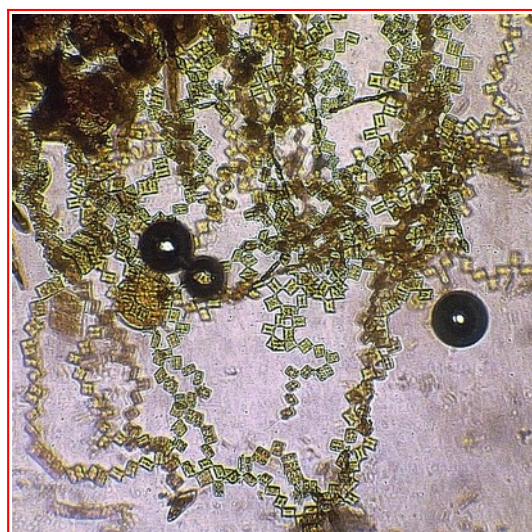
Aan de onderkant van stenen zaten veel Brokkelsterren (jong, 1cm groot), Broodspunzen in ontwikkeling en Zakpijpen.

Op een enkel oud takje Rood hoorntjeswier kwam ik verschillende Kiezelwieren tegen. Onderstaande beelden zijn via een microscoop genomen (100x vergroting)

Links:
Synedra tabulata,
waaiers van cellen
gehecht aan een cellenrij
van *Melosira varians*
(rechthoekige cellen).

Rechts:
Rechthoekige doosjes, op
een hoekpunt met elkaar
verbonden.
De zwarte rondjes zijn
waterdruppels.

Kiezelwieren of diatomeeën zijn ééncellige plantaardige organismen, levend in doosjes met dekseltjes die uit kiezelzuur bestaan. De inhoud bestaat uit een celkern met het groene chlorofyl, oranje, gele en bruine kleurstoffen. Het totaal ziet er bruingeel uit.

Er komen ongelofelijk veel kiezelwieren voor, ze leveren een forse bijdrage aan zuurstof door middel van fotosynthese.

En iedere cel produceert in plaats van suiker of zetmeel oliedruppeltjes.

Kiezelwieren zijn een voedselbron voor krill (kreeftachtigen), die op hun beurt voedsel zijn voor vissen en bepaalde walvissen. De vetlaag van walvissen en vette vis is uiteindelijk afkomstig van de oliedruppeltjes. En wat te denken van de vorming van aardolie, indirect afkomstig van kiezelwieren?